

Tekmeria

Vol 2 (1996)

Διορθωτέα στις εργασίες «Ἡ οἰκογένεια τῶν Ἰταλικῶν Auli Avii στὴ Θεσσαλονίκη» καὶ «Μακεδονικὰ Σύμμεικτα» ΤΕΚΜΗΡΙΑ 1 (1995)

Π. Μ. ΝΙΓΔΕΛΗΣ

doi: [10.12681/tekmeria.114](https://doi.org/10.12681/tekmeria.114)

To cite this article:

ΝΙΓΔΕΛΗΣ Π. Μ. (1996). Διορθωτέα στὶς ἐργασίες «Ἡ οἰκογένεια τῶν Ἰταλικῶν Auli Avii στὴ Θεσσαλονίκη» καὶ «Μακεδονικὰ Σύμμεικτα» ΤΕΚΜΗΡΙΑ 1 (1995). *Tekmeria*, 2, 182–183. <https://doi.org/10.12681/tekmeria.114>

CORRIGENDA

Διορθωτέα στίς ἐργασίες “Ἡ οἰκογένεια τῶν Ἰταλικῶν Auli Avii στή Θεσσαλονίκη” καί “Μακεδονικά Σύμμεικτα” ΤΕΚΜΗΡΙΑ 1 (1995)

Στίς παραπάνω ἐργασίες τοῦ πρώτου τόμου τοῦ παρόντος περιοδικοῦ θά πρέπει νά γίνουν οἱ ἐξῆς διορθώσεις καί προσθήκες.

1. Στό δίγλωσσο κείμενο τῆς πρώτης ἐργασίας πού δημοσιεύεται στή σελίδα 51 τό ὄνομα γένους καί τό ἐπωνύμιο τῆς ἀναθέτριας (στ. 3) θά πρέπει νά ὀρθογραφηθοῦν *Ἀνία Πώσιλλα* ἀντί *Ἀνία Πόσιλλα*, ὅπως καί στήν ἄλλη δίγλωσση ἐπιγραφή πού ἀφορᾷ στή δράση τῆς ἴδιας ἀναθέτριας (βλ. Ἐ. Τρακσοπούλου, Ἐπί τήν κοινωνία τῆς Ἀρχαίας Θεσσαλονίκης, Ἀρχαία Μακεδονία V Θεσσαλονίκη 1988, [1994], τόμ. III, 1542). Στό ἴδιο κείμενο καί συγκεκριμένα στόν ἕκτο στίχο παραλείφθηκαν ἐκ παραδρομῆς στοιχεῖα τῆς *titulatio* τοῦ Αὐγούστου ἡ ὁποία πρέπει νά ἀναγνωσθεῖ ὡς ἐξῆς: *Imp • Caesari • Divi • f • Aug • Pontif • Max*. Τέλος ἡ *filiiatio* τῆς ἀναθέτριας στό λατινικό κείμενο (στ. 8) εἶναι *A • f* καί ὄχι *A • F*.

2. Σχολιάζοντας στήν δευτέρη ἐργασία μέ τόν τίτλο “ΔΕΤΕΛΑ : μία νέα πόλη τῆς Ἐλίμιας” σ. 173 -179 ἐνεπιγράφη ἐπιτύμβια στήλη ἀπό τήν περιοχὴ του Afyon (Δορύλαιο Φρυγίας) πού δημοσιεύθηκε στόν δέκατο τόμο τῆς σειρᾶς MAMA (ἀρ. 220) ὑποστήριξα, ἀντίθετα πρὸς τοὺς ἐκδότες τῆς σειρᾶς, ὅτι ἡ πατρίδα τοῦ νεκροῦ Μακεδόνο¹ Φιλίππου, γιοῦ κάποιου Σωρία καί κάποιας Ἀντιγόνης, ὁ ὁποῖος φέρεται ὡς *Ἐλημιώτης ἐκ πόλεως ΔΕΤΕΛΑ <Σ>*, δέν ἦταν ἡ πόλη τῆς ἀρχαίας Ἐλυμαῖας (N. Μεσοποταμία), ἀλλά μία ἄγνωστη ἕως σήμε¹ρα πόλη τῆς Ἐλίμιας (Ἰνω Μακεδονία). Ὡς πρὸς τήν ἀνάγνωση τοῦ τελευταίου στίχου τῆς ἐπιγραφῆς ἐξέφρασα, ὡστόσο, τήν ἀμνηχανία μου γιά τόν τρόπο πού θά ἔπρεπε νά ἀναγνωσθεῖ, ἀφήνοντας ἔτσι ἀνοιχτό τό πρόβλημα τῆς ὀνομασίας τῆς πόλης. Μελετώντας ἐκ νέου τήν ἐπιγραφή διαπίστωσα ὅτι τό κείμενό της εἶναι ἔμμετρο καί μάλιστα ἀποτελούμενο ἀπό δύο ἐλεγειακά δίστιχα.¹ Παρά

1. Ἀνάλογη διάταξη ἐλεγειακοῦ δίστιχου σέ τέσσαρες στίχους ἀπαντᾶται καί ἄλλοῦ βλ. λ.χ. τόν τιμητικό βωμό IG X 2, 1, 148 B τοῦ α΄ μισοῦ τοῦ 3. αἰ. μ.Χ. ἀπό τήν Θεσσαλονίκη. Στό ἐπίγραμμα δέν σημειώνονται ἐκθλίψεις, ὅπως λ.χ. στό δεύτερο δίστιχο μεταξὺ

ταῦτα, τό νέο δεδομένο δέν ἐπιλύει τό πρόβλημα τῆς ὀνομασίας τῆς πόλης, ἐφόσον καί οἱ τρεῖς ἀναγνώσεις πού παρατίθενται στήν ἀρχική δημοσίευση γιά τόν τελευταῖο στίχο τῆς ἐπιγραφῆς (βλ. σ. 177 κέξ.), δηλ. *Δετέλα* <ς>, *δέ Τέλα* <ς>, *δ' Ἐτέλα* <ς>, εἶναι δυνατές ἀπό μετρική ἄποψη. Στήν ἐπίλυση τοῦ προβλήματος τῆς ὀνομασίας τῆς πόλης δέν μπορεῖ, κατά τή γνώμη μου, νά συμβάλει οὔτε ἡ συνδεσμολογία τοῦ κειμένου, γιατί τίποτε δέν μᾶς ὑποχρεώνει ἀπό συντακτική ἄποψη νά ὑποθέσουμε ὅτι στόν σύνδεσμο *δέ* τοῦ προτελευταίου στίχου (*εἰμί δέ Ἐλημιώτης*) ἀντιστοιχεῖ σύνδεσμος *δέ* πρῖν ἀπό τό ὄνομα τῆς πόλης.

Στό κείμενο πού δημοσιεύεται στή σ. 173 τοῦ προαναφερθέντος ἀρθροῦ ἐπιβάλλεται πάντως νά γίνουν οἱ ἐξῆς διορθώσεις: α) νά γραφοῦν τά ὀνόματα *Φίλιππος Μακεδών* σέ δύο στίχους καί κατ' ἐπέκταση νά ἀναπροσαρμοσθεῖ ἡ ἀρίθμηση τῶν στίχων, β) ἡ πρώτη λέξη τοῦ ἔμμετρον κειμένου *ἐνθα* νά γραφεῖ με κεφαλαῖο, γ) μετά τήν λέξη *υἰόν* νά προστεθεῖ ἕνα κόμμα και δ) μετά τό *ἐμαυτοῦ* νά γραφεῖ ἰσχυρή στίξη.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Π. Μ. Νίγδελος

τῶν λέξεων *δέ* καί *ἐλαχον* ἢ τῶν λέξεων *δέ* καί *Ἐλημιώτης*. Στήν τελευταία λέξη γίνεται μάλιστα συνίζηση μεταξύ τῶν συλλαβῶν *μι* καί *ω*, ὅπως συμβαίνει μέ ἄλλα ἐθνικά σέ ἀνάλογα μετρικά κείμενα, βλ. λ.χ. τό ἐπίγραμμα τοῦ 1. αἰ π.Χ. ἀπό τήν Δῆλο ID, 1658 στ. 7 (ἔστασεν Γλαύκου Πειραιέως Ἄροπε). Γιά τίς σχετικές μέ τά μετρικά προβλήματα τοῦ κειμένου ὑποδείξεις εὐχαριστῶ θεομά τούς καθ. Δ. Λυπουρλή καί Ι. Στεφανή.